

A photograph of a soccer field at sunset. The sun is low on the horizon, creating a strong silhouette effect on the players. In the foreground, a player is captured in a dynamic pose, kicking a ball. Other players are scattered across the field in the background, some standing and some in motion. The sky is a clear, deep blue, and the grass is a vibrant green.

Teknikens värld

TEXT: SUJAY DUTT OCH RAFAEL MARANHÃO

FOTO: NUNO FERREIRA SANTOS

Portugal har ungefär lika många invånare som Sverige och sämre ekonomiska förutsättningar.

Ändå producerar man betydligt fler världsstjärnor och har ett landslag som under det senaste decenniet spelat en final och två semifinaler i de stora mästerskapen.

Offside hittade orsaken till framgångarna på en akademi utanför Lissabon.

PÅ KONTORSVÄGGEN HÄNGER en karta över Portugal med ett trettiotal gröna och vita nålar instuckna runtom i landets geografi, en för varje plats där det finns en samarbetsklubb eller

talangscout. Anslagstavlan på den motsatta väggen är täckt av tidningsklipp och foton på fotbollsspelare, en del av dem i den vinröda portugisiska landslagströjan, andra i klubbens grönviträndiga. Där är Luís Figo, nu i Inter. Simão Sabrosa, Atlético Madrid. Och så de unga landslagsmännen João Moutinho och Miguel Veloso, som inte flyttat utomlands än.

På golvet står en ram lutad mot skrivbordet. Innanför glaset sitter Manchester Uniteds tröja nummer sju, mitt i den vita siffran har Cristiano Ronaldo skrivit: »Till min kära akademi, med vänliga hälsningar«, och signerat med sin autograf.

– Den ska jag sätta upp i korridoren till grabbarnas omklädningsrum så småningom. Jag har bara inte haft tid, förklarar Aurélio Pereira urskuldande.

Han ser ut som en alldaglig man i medelårsåldern. Mustaschpydd, som så många portugiser i hans generation, men större till växten än hans jämnåriga landsmän. Pereira är chefsscout här i Sporting Clube de

»Det var lätt att flytta på mig i och med att Janne visste att jag inte satte mig på tvären. Men efter två år fick

BILDTEXT. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext.

Portugal, han har verkat i klubben i över 40 år. Först som juniorspelare och sedan som ungdomstränare och talangshout. Han har sett spelare som Figo, Simão, Ronaldo och Quaresma med flera passera ungdomslagen för att sedan färdas vidare ut i Europa.

Han stryker ett finger över mustaschen, reser sig från skrivbordet och leder oss ner längs korridoren där Cristiano Ronaldos tröja är tänkt att hängas upp, men bara några kliv från Pereiras kontor gör vi tvärstopp. Skylten utanför den halvöppna dörren säger att rummet ska innehålla kontorsmaterial men i dunklet urskiljer vi något helt annat. Pereira tänder ljuset till förrådsutrymmet. I stället för pennor och block är hyllorna fyllda av pokaler.

– Borde ni inte ställa ut era troféer så de syns bättre? frågar jag.

Pereira urskuldar sig än en gång:

– Åh, men vi har ett riktigt prisskåp på Alvaladestadion. Härinne står bara priser som våra ungdomslag tagit hem de senaste två åren. Just nu har vi ingen annan plats att förvara dem.

NÄR SVERIGE DEN här hösten ställs mot Portugal på Råsunda möter de en nation av liknande storlek – i Portugal bor tio miljoner människor. Landets BNP per capita når inte ens upp till hälften av Sveriges.

Ändå har Portugal en betydligt mer imponerande meritlista än sina kommande motståndare i VM-kvalet. När en svensk talar stolt om att Lars Lagerbäcks landslag tagit sig till fem raka slutspel kan en portugis konstatera att deras landslag inte bara varit där varje gång utan nått EM-semifinal 2000 (då man åkte ut mot Frankrike), final i hemma-EM 2004, (då stryk mot Grekland) och semifinal i VM 2008 (då Frankrike återigen var starkare).

På klubbblagnivå är skillnaden mellan Sverige och Portugal än mer påtaglig. Den inhemska ligan består av 16 lag, precis som Allsvenskan, men i Portugal gäller egentligen bara »os três grandes« – FC Porto, Benfica och Sporting. Sedan den första upplagan av ligan avgjordes säsongen 1934-35 har endast två klubbar förutom de tre stora lyckats bli portugisiska mästare – Belenenses säsongen 1945-46 och Boavista 2000-01.

De tre stora står också för den internationella framgång som uppnåtts genom åren. Benfica har två Europacupguld, FC Porto vann Europacupen 1987 och Champions League 2004, Sporting tog sin enda europatitel 1964 när man vann Cupvinnarcupen.

Av de tre har Benfica alltid varit störst. Om man färdas i gamla portugisiska kolonier som Moçambique och Angola är Benfica laget som syns mest och stöds flitigast. Med fler än 160 000 medlemmar har klubben till och med förärats en plats i Guinness rekordbok som världens största idrottsklubb.

Men på senare år har Portugals största fått problem. I stället är det lillebror i norr – FC Porto – som vinner titlar och går längst i det europeiska cupspelet. Maktskiftet blev tydligt när Porto vann Champions League, något som egentligen borde vara omöjligt för ett lag som inte spelar i någon av de fyra stora ligorna.

Konstanten i portugisisk fotboll är Sporting. Klubben satsar långsiktigt, de fokuserar nu som då på att producera talanger som går genom deras eget A-lag innan de byter till större klubbar i andra europeiska

ligor. Långsiktigheten ger inte de största segrarna men större arbetsro och en jämnare utveckling.

Sommarens transferfönster bekräftade klubbarnas olika strategier. När Inters David Suazo skrev på för Benfica blev han klubbens elfte nykomling under försäsongen. Sporttidningen Record räknade också ut att han var Benficas 98:e nyförvärv under de sju år ordförande Luís Filipe Vieira lett klubben. Samma tidning noterade samtidigt att engelska klubbar jagar Sportings stjärnor João Moutinho och Miguel Veloso men att båda förväntades stanna ett tag till i sin moderklubb.

TELEFONEN RINGER. Aurélio Pereira svarar och lyssnar intresserat.

– Aha. Okej. Var nånstans?

Chefsscouten noterar på blocket framför sig och avslutar sedan samtalet vänligt men bestämt. När han lagt på luren förklarar han:

– Det går inte en dag utan att någon sett en ny stjärna, en ny Cristiano Ronaldo. Helgerna är värst. Men

BILDTEXT. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext.

BILDTEXT. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext.

vi åker alltid och kollar, det är därför vi har scouter.

Aurélio Pereiras karriär började när han 1974 fick syn på åttaårige Paulo Futre i en turnering för tio-åringar. Pereira fascinerades av den lille, tekniske anfallaren från Montijo, en stad utanför Lissabon, och när Futre fyllt tolv tjtade Perreira in talangen hos Sporting. Bara fem år senare debuterade Futre i klubbens A-lag. Samma år inte ens 18 år fyllda, debuterade han i landslaget och blev därmed den yngsta spelaren någonsin att spela i Portugals A-landslag. Med tiden blev Futre portugisisk fotbolls fixstjärna och ledde bland annat FC Porto till Europacupvinsten 1987.

Med Futre-succén bakom sig fick Aurélio Pereira rykte om sig som en man med exceptionellt bra öga för talanger. När han 1988 föreslog för klubbledningen att Sporting borde bygga upp en *academia* för att hitta och utveckla talanger så gav de honom tummen upp men inte mer resurser än ett skrivbord, en sekreterare samt ersättning för resekostnader.

– Jag började med att skicka ut brev till klubbens samtliga 60 000 medlemmar för att be dem rappor-

tera om de kände till lovande spelare som kunde vara något för Sporting. Jag fick ta hjälp av mina döttrar för att fästa frimärken på alla brev som skulle skickas.

Två veckor senare hade tusentals svar landat på kontoret.

De senaste sex åren har han varit heltidsanställd av klubben. Numera har han fem assistenter och ett stort nätverk scouter runtom i landet.

AURÉLIO PEREIRA LÄMNAR kontoret och vandrar ut på träningsanläggningen.

– Alla måste få chansen att visa upp sig, säger Aurélio Pereira och knyter en bestämd näve.

För ett ögonblick låter det som han pratar om breddidrott men det räcker att komma ut till anläggningen för att förstå att detta är något helt annat. Academia Sporting, som ligger i Alcochete, på andra sidan floden Tejo från Lissabon, har fem fullstora gräsplaner, två konstgräsplaner, en ministadion med plats för tusen åskådare, flera gym, en simbassäng, en basketplan, ett presskonferensrum, kontorslokaler, och

bostäder åt 60 ungdomsspelare. Anläggningen invigdes sommaren 2002, och här tränar både A-lag och ungdomslag, här bor också de ungdomar som inte är från Lissabonområdet.

Under många år bedrevs en stor del av klubbens rekrytering i form av testmatcher på gamla Alvaladestadion. För 40 år sedan gav sig en 15-årig Aurélio Pereira iväg till en sådan *jogo de captação* tillsammans med fyra kompisar. När de kom fram till stadion såg de en kö med hundratals killar som ville provspela. Det gick bra för Aurélio, men hans kompisar fick inte ens snöra på sig skorna, eftersom de ansågs för korta. Den eftermiddagen formades Aurélio Pereiras rättesnöre som ungdomstränare.

– Tjock eller smal, lång eller kort. Alla måste få visa vad de kan. Talang har ingen storlek. *Eu prefiro um grande jogador do que um jogador grande* – jag föredrar en stor spelare framför en storvuxen spelare.

Ingen breddklubb skulle heller titta på intressanta spelare i så låg ålder som Sporting gör. Enligt Aurélio Pereira är det bäst att kartlägga spelare i åldrarna sju-

tolv år och börja skola dem vid akademien när de är tretton. I den åldern lyssnar de noga på vad som sägs, man kan uppmuntra goda vanor på ett sätt som är svårt att göra med en 16-åring.

Pereira säger att det främst är fyra egenskaper han söker hos en spelare: Snabbhet, spelförståelse, ansvarskänsla och vilja att vinna. Väl på plats hos Sporting uppmuntras pojkar att utmana sina motståndare så ofta de kan.

– Spelarna ska inte vara rädda för en-mot-en-lägen, slår chefsscouter fast. Se på Cristiano Ronaldo. Om han jämt valde att passa i stället för att utmana försvararna skulle han inte göra en tredjedel av sitt lags mål, laget skulle inte bli mästare och han själv skulle inte vinna några individuella utmärkelser.

Luís Freitas Lobo, författare till flera fotbollsböcker, har beskrivit den portugisiska fotbollens särart: »Att hålla bollen inom laget. Att undvika fysiska dueller, som vi ändå vet att vi kommer förlora. Vårt hjärta är på mittfältet, en del av banan som i anglosaxiska länder bara är en transportsträcka.«

BILDTEXT. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext.

»Det var lätt att flytta på mig i och med att Janne visste att jag inte satte mig på tvären. Men efter två år fick

I Portugal och Brasilien talar man om *craques*. I spansktalande länder om *cracks*. Det kan översättas till »stjärna«, men täcker inte in hela innebörden. Målvakter och försvarare kan vara stjärnor, men sällan *craques*. En *craque* bjuder på det lilla extra, en riktig *craque* kan på egen hand avgöra en match. För att tala portugisisk fotboll så är Chelseas mittback Ricardo Carvalho en skicklig spelare, medan Cristiano Ronaldo är en *craque*. Att Portugal producerar så många offensivt lagda spelare är inte överraskande, enligt Pereira.

– Ta hundra portugisiska ungdomar och du hittar två som vill bli målvakter och två försvarare till varje position i backlinjen. Över femtio vill bli *médios* och resten *forwards*.

MYCKET HANDLAR OM förebilder. Sverige har haft stabila mittbackar som Glenn Hysén och Patrik Andersson, och duktiga målvakter och två försvarare till varje position i backlinjen. Över femtio vill bli *médios* och resten *forwards*.

lag 1966, liksom i det landslag som mellan 1988 och 1998 missade fem av sex slutspel och fick namnet »Den förlorade generationen«. De fanns i överflöd »Den gyllene generationen«, som vann U20-VM såväl i Qatar 1989 som på hemmaplan 1991 inför 127 0000 åskådare på gamla Estádio da Luz i Lissabon.

På Sportings akademi jobbar man också konsekvent med att föda fram nya *craques*. Pereira uppmanar ungdomarna att dribbla. Han drillar dem i teknik. De får också ta ansvar tidigt. Portugisiska ligan är ojämn och Sporting riskerar inte nedflyttning när de låter de duktiga unga spelarna debutera tidigt. Om en allsvensk klubb väljer rutin före talang gör de det ofta för att de har kniven på strupen, matcherna är så jämna – ett topplag som ställs mot Ljungskile tar inte bara ut juniorlaget och åker till Starke Arvids arena och vinner. Sporting har helt enkelt oftare råd att ge tonåringarna speltid.

För klubben handlar det också om en ren överlevnadsmekanism. Sporting är varken Portugals största eller mest framgångsrika klubb – däremot kan man

Det som imponerade mest på Sportings chefs-scout var inte tekniken, utan attityden spelaren visade i matcherna med de två år äldre killarna som redan tränade dagligen hos Sporting.

– Han skulle ta emot ett inkast, och hade en motståndare som låg tätt i ryggen. Då vände han sig om och sa: »Hörru grabben, lugna ner dig!« Hur självsäker som helst. Försvararna var rädda för honom redan då. Det var inget snack om saken. Vi var tvungna att behålla honom.

Problemet var att Nationals skuld till Sporting låg på drygt 237 000 svenska kronor. Flera i Sportings klubbledning tyckte det var galenskap att tro att en elvaåring skulle kunna gottgöra den summan. Aurélio Pereira lovade klubbens ordförande att det inte var en vild chansning, och till slut kom Sporting överens med Nacional. Drygt sex år senare invigdes nya Alvalade XXI-stadion i Lissabon med en vänskapsmatch mellan Sporting och Manchester United – »den där matchen den 6 augusti 2003, ni vet«, som Aurélio Pereira säger. Sporting vann med 3-1, och sällan har en enskild spelare – allra minst en 18-åring – vågat och lyckats utmana ett världsklassförsvar under 90 minuter som Cristiano Ronaldo gjorde då.

år efter år visa upp meritlistan vad gäller talangproduktion och om en ung spelare ska välja klubb ligger Sporting, som fostrat nationalhjältarna Futre och Figo, alltid närmast till hands.

Ett av de tydligaste exemplen på det är Cristiano Ronaldo. Han var bara elva år när han flyttade från hemön Madeira. Ronaldos dåvarande klubb Nacional var skyldig Sporting pengar sedan de värvat en spelare utan att kunna betala. Cristiano Ronaldos gudfar var en av Nationals direktörer, och dessutom god vän med Aurélio Pereira. En dag fick Aurélio ett samtal från Madeira där vännen erbjöd elvaårige Cristiano Ronaldo som betalning för klubbens skuld till Sporting.

Det här, lovade han, var GRABBen – en spelare på miljonen. Eftersom Nacionaldirektören var en god vän sa Aurélio Pereira till honom att skicka över pojken så Sporting kunde titta på honom.

– Dagen därpå gick jag ner själv för att se med egna ögon. Folk såg direkt att han var speciell, minns Aurélio Pereira.

I halvtid träffade Aurélio Pereira en av de personer i klubbledningen som varit mest skeptisk till affären med Nacional.

– Direktören log från öra till öra och sa: »Grabben kan faktiskt lira.«

Några veckor senare hade Sporting sålt »grabben« till Manchester United för 150 miljoner kronor.

LÖRDAG EFTERMIDDAG. En bris från floden Tejo fläktar skönt genom bilrutan när fotografen Nuno styr vår bil ut från Lissabons centrum. Låter man blicken glida med floden i riktning mot havet syns Padrão dos Descobrimentos, monumentet tillägnat de portugisiska sjöfararna – Vasco da Gama, Magellan och de andra – som seglade iväg för att upptäcka världen. Längst fram av alla personligheter skulpterade i betongmonumentet står prins Henrik Sjöfararen, grundaren av navigeringsskolan i Sagres – sin tids ledande akademi. Inåt stan ser vi den mäktiga 25 april-bron sträcka sig över Tejo och nära brofästet tronar Kristusstatyn, Cristo Rei, som breder ut sina beskyddande armar över Lissabon-borna.

BILDTXT. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext.

BILDTXT. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext.

På radion pratas det om huruvida Inters tränare José Mourinho ska få sin vilja igenom och lyckas lösa Portugals landslagsytter Ricardo Quaresma från kontraktet med FC Porto. Quaresma är ännu en i raden av Sportingprodukter, redan 2003 gick han från Sporting till FC Barcelona men återvände sedan till Portugal och Porto. Han är en typisk Sportingspelare – snabb, liten och passningssäker.

När vi kliver ur bilen vid restaurang Piazza di Mare möter en av dagens stora Sportingstjärnor, Miguel Veloso, oss med ett leende:

– Ni är från Sverige? Grattis – ni har ju världens bästa spelare: Zlatan Ibrahimovic.

Restaurangen han valt är betydligt mer avslappnad än många andra krogar längs Lissabons sjöside, vilket är lite överraskande med tanke på den Beckham-stämpel Veloso har i Portugal efter rader av modell-uppdrag. Där han sitter i uteserveringens sol märks inga glamourtendenser, utöver de waxade armarna och benen.

– Jag har bara mött Zlatan en gång. Det var en Champions League-match i Italien. Jag kom in som avbytare och när jag sprang in på planen höll Zlatan upp sin hand för att ge mig en high five. Det var en trevlig gest. För mig som var i början av min karriär kändes det enormt stort. Och det han gör med en boll... wow! Har ni förresten sett det där målet han gjorde för Ajax, när han tar sig förbi nästan hela motståndarförsvaret på egen hand?

Orden rinner ur den portugiske landslagsmittfältaren när han pratar om sin idol, som han hoppas få möta igen i landslaget. Vi vet inte om Veloso alltid är så lättsnackad, men skickar en tacksamhetens tanke till Zlatan.

Miguel Veloso har inte kunnat undgå rapporteringen om Sportingprodukten Quaresmas möjliga flytt till Italien och Inter.

– Det är klart att alla vill flytta utomlands, säger han. Om folk i din omgivning drar iväg och du själv blir kvar så är ju någonting fel. Alla spelare vill till de bästa

ligorna. Vi själva vet att det är så, Sporting vet att det är så. Klubbens fans kanske inte gillar det, men sådan är fotbollen.

Själv har Miguel Veloso kopplats ihop med en framtid i Premier League snarare än i Serie A. »De där jävla engelska tabloiderna«, suckade Velosos agent dagen innan. »Nu drar de upp den här gamla storyn om Tottenham igen. De har visserligen kontaktat oss, men det var när Juande Ramos var helt ny i klubben.«

Folk som passerar uteserveringen viskar och pekar på Miguel Veloso. En man vid ett av grannborden visar demonstrativt upp sporttidningen A Bola, uppslagen på en text om Benficas nya storsatsning, och hoppas på en reaktion. Veloso är själv en Benfica-spelare från början. Miguels pappa António Veloso spelade 658 matcher för Benfica mellan 1980 och 1995, han var lagets kapten i sju säsonger och gjorde 40 landskamper för Portugal. Sonen började i Benfica som sjuåring men ratades som knubbig 13-åring. Säsongen efter

gick Aurélio Pereira för att se en pojkmatch mellan två mindre lag i stadsdelen Benfica. Han tyckte att Miguel Veloso visade potential och bjöd in honom att träna med Sporting.

Veloso nickar mot mannen med sporttidningen i händerna några bord bort, vänder sig mot oss och säger:

– Det enda som Benfica och Sporting har gemensamt är att det är två storklubbar. Benfica bryr sig inte alls om talangutveckling.

I SOMRAS VAR Miguel Veloso en av nio Sportingfostrade spelare i Portugals EM-trupp. Ingen klubb påverkar landslaget mer. Det gäller spelarmaterial, men också spelsystemet – 4-3-3 med yttrar som i huvudsak har offensiva uppgifter. Det har lett till en attraktiv fotboll men ibland också till naiva, orutinerade misstag på planen.

När vi träffade förbundskapten Luíz Felipe Scolari i september 2004 var det tydligt att han ville försöka få

Från Sporting ut i världen

Svenska talanger klagar över att de inte får chansen. I Sporting har flera av de stora löftena hunnit med att både debutera och flytta utomlands innan de fyllt 20.

PAULO FUTRE

Född: 1966

Till FC Porto 1984. Europacupmästare med Porto 1987. Spelade sedan sex säsonger i Atlético Madrid, där han vann spanska cupen två gånger. Vann Serie A med Milan 1996. Efter karriären sportchef i Atlético Madrid fram tills 2003.

LUÍS FIGO

Till FC Barcelona 1995. Under fem säsonger på Camp Nou vann Figo spanska ligan och cupen två gånger. Dessutom vann han fansens hjärtan

och blev lagkapten. Kärleken förvandlades till hat efter övergången till Real Madrid sommaren 2000. I Madrid tog Figo två ligatitlar och en Champions League. Belönad med France Footballs pris Guldbollen 2000 och utsedd till bäst i världen av Fifa 2001. 2005 lämnade han Spanien för Italien och Inter.

DANI

Till Ajax 1996. Superlöftet Dani spelade senare i Benfica, West Ham och Atlético Madrid. Lämnade fotbollen 2004, vid 27 års ålder efter en karriär där han visat sig vara lika för-

tjust i nattlivet som i fotboll. Syntes senast i Portugals motsvarighet till tv-programmet »Lets Dance«.

LUÍS BOA MORTE

Till Arsenal 1997. En av Arsène Wengers första värvingar till Arsenal. Slög sig aldrig riktigt in i laget

och inte heller i portugisiska landslaget, men var med i VM-truppen 2006. Spelar nu i West Ham.

MIGUEL

Till Estrela Amadora 1998. Gick som 18-åring till Estrela Amadora, en av de mindre proffsklubbarna i Lissabon. Värvades därifrån till Benfica. Fick internationellt genombrott under EM 2004. Sedan 2005 i Valencia.

SIMÃO SABROSA

Till FC Barcelona 1999. Vid 20 års ålder var Simão inte redo för en så stor klubb som Barcelona. Efter två år med sporadisk speltid återvände han till Portugal och Benfica. Mognade under sex säsonger där, blev kapten och stor Benfica-favorit. Nu i Atlético Madrid.

HUGO VIANA

Till Newcastle United 2002. Utsågs

till bäste unge spelare i Europa 2002. Samma år, vid 19 års ålder, gick han till Newcastle. Två svåra år senare återvände han till Sporting på lån. Sedan 2005 i Valencia.

CRISTIANO RONALDO

Till Manchester United 2003. Sporting-supporter som barn, tack vare idolen Luís Figo. Har vid 23 års ålder redan vunnit det mesta, både för Manchester United och i form av individuella utmärkelser. Senast Guldkon för Europas främste målskytt.

RICARDO QUARESMA

Till FC Barcelona 2003. Hann vinna portugisiska dubbeln med Sporting 2002 innan han värvades till Barcelona. Året efter gick han från Barcelona till Porto, som en delbetalning av Decos övergång. Lämnade Porto för Inter i september 2008.

NANI

Till Manchester United 2007. Född på Kap Verde, men flyttade till Lissabon-förorten Amadora som barn. En av fyra av Sportings 86:or som nått A-landslaget. De övriga är João Moutinho, Miguel Veloso och Yannick Djaló.

CARLOS MARTINS

Till Recreativo Huelva 2007. Ingick i samma juniorlag i Sporting som Ricardo Quaresma och Hugo Viana. Förra säsongen gjorde mittfältaren sex mål för Recreativo Huelva i spanska ligan. Värvades i somras till Benfica.

FÁBIO PAÍM

Till Chelsea 2008. 20-åringen har ännu inte spelat i Sportings A-lag, utan varit utlånad till mindre portugisiska klubbar de senaste säsongerna. I augusti lånades han ut till en

LDTEXT. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext.

BILDTEXT. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext. Bildtext.

spelarna lite mer cyniska, lite mer världsvana.

– *A beleza não enche a mesa.* Med skönhet fyller du inte middagsbordet, sa Scolari.

Förbundskaptenen menade att det finns tillfällen då det är helt okej att agera spelförstörande och använda fula knep om det gynnar det egna laget.

Genom åren har portugisiska spelare tappat huvudet vid flera minnesvärda tillfällen, men utan att göra det på det kalkylerande sätt som Scolari önskade.

Före brasilianarens tid som förbundskapten blev João Pinto utvisad i VM 2002 efter att ha slagit till domaren. I mars 1997 körde Ricardo Sá Pinto till Estádio Nacional för att söka upp förbundskapten Artur Jorge eftersom Sá Pinto petats ur truppen inför en viktig VM-kvalmatch. En samlad portugisisk presskår vid landslagsträningen blev vittne till hur förbundskaptenen fick ta emot en skur av slag, sparkar och svordomar från en rasande spelare.

Kanske var det ett tecken på att även Scolari påverkats av den icke-produktiva aggressiviteten när han slog ut med näven mot en serbisk spelare efter en EM-

kvalmatch förra året.

– Vi reagerar impulsivt. Det är en latinsk egenskap som vi är födda med. Sedan är det så att lag från andra länder mycket väl vet hur de ska dra nytta av den delen av vår karaktär, förklarar Aurélio Pereira när vi återser honom på anläggningen i Alcochete.

I Sverige talar man om att kombinera traditionella styrkor som organisation och kyla med mer »sydländsk« teknik och fantasi. Förs det liknande resonemang i Portugal; att försöka ta till sig något av »svensk« kyla?

Pereira skakar på huvudet:

– Nej, inte alls.

PÅ ANDRA SIDAN lobbyn från ungdomsledarnas kontor ligger spelarnas uppehållsrum. Ett pingisbord, ett biljardbord, en öppen spis och en soffgrupp uppställd framför en TV-apparat som förutom de portugisiska marksända kanalerna bara tar in sportkanaler. Medan några 15-åringar spelar pingis har ett tiotal av deras lagkamrater tagit plats i TV-soffan där de koncentrerat

följer varje detalj av den brasilianska Serie B-matchen Juventude-Criciuma.

Vid sidan av både pingis- och TV-gänget står en fräknig kille, två huvuden kortare än de andra.

– Vilka är ni? frågar han oss.

Vi förklarar att vi kommer från Sverige och är här för att porträttera akademien.

– Jaha... *Suécia*... Är det kul att vara journalist då?

Den nyfikne heter Maxence Parente, och är yngst av spelarna på akademien. Han är dessutom den som är mest nyinflyttad. Maxence är från Grenoble i Frankrike, men hans pappa är portugis. En Sportingscout såg honom spela i en ungdomsturnering under sommaren, och efter en diskussion med Maxence och hans föräldrar erbjöds tolvåringen en plats på Academia Sporting, där han tog plats sent i augusti.

Det är sällan så unga spelare får flytta in på akademien. När vi frågar Maxence om han saknar föräldrarna blir han för en stund betänksam, men han medger ingen hemlängtan.

– Vilket landslag vill du helst spela i då?

– Portugal. De spelar bättre fotboll än Frankrike, svarar Maxence på perfekt portugisiska.

Några åttaåringar hörs vädja längre bort i korridorerna.

– *Mister, miister*, kan vi inte få se lottningen?

Tränaren för knatteskolan är inte svår att övertala. Han är lika angelägen som resten av gänget att se den direktsända Champions League-lottningen från Monaco. Snart ansluter även Aurélio Pereira och tränger sig ner i soffan vid TV:n i uppehållsrummet.

Han har många skäl att vara nyfiken på Champions League-lottningen. Dels är Sporting ett av de 32 lagen i turneringen, dels har Aurélio sex av sina adepters i de andra deltagande lagen.

Först lottas de högst rankade lagen in i åtta grupper. I nästa omgång kulor ligger lappen med Sportings namn. De lottas i den grupp där Barcelona är topprankat. Åttaåringarna stönar, Aurélio Pereira är mer förjust:

– Ser man på!

Inför nästa omgång kulor som ska dras i Monaco

»Det var lätt att flytta på mig i och med att Janne visste att jag inte satte mig på tvären. Men efter två år fick jag nog,

tar en åldrande portugisisk nationalklenod plats på scenen. Eusébio har stått i strålkastarskenet många gånger förr. Nu ska han presentera priset för Europas bästa klubbblagsforward. Det visas highlights med Lionel Messi, Didier Drogba, Fernando Torres och Cristiano Ronaldo och när Eusébio berättar att det är Ronaldo som får priset tjuvar knattspelarna framför TV:n ikapp.

– Inte illa för en kille som egentligen inte är *forward*, kluckar Aurélio.

Innan galan är slut tar Cristiano Ronaldo också emot priset som bästa spelare i Europa. Aurélio Pereira reser sig långsamt, slår av TV:n med fjärrkontrollen och förklarar:

– Bara det senaste decenniet har två av våra spelare klassats som bäst i världen. Det är klart man är lite stolt.

VI TITTAR PÅ 17-åringarnas träning tillsammans med chefsscouter. Han pekar ut detaljer på planen och förklarar hur Sporting fungerar, hur han ser på fotboll.

– Som ni ser så ger vi våra spelare frihet att skapa. Fantasin är den portugisiska spelarens främsta vapen.

Träningen följs av en grupp föräldrar och syskon till spelarna. Det irriterar Pereira. Det finns en speciell plats längre bort, i höjd med parkeringsplatsen, där familj och vänner kan se träningarna. Klubben vet att inget är så störande för spelare och tränare som att ha föräldrar tätt inpå verksamheten. Pereira ringer ett kort samtal. Strax rullar en av akademins säkerhetsvakter upp i en golfbil och anvisar föräldrarna till rätt plats.

– Väktaren är också en av mina gamla spelare, berättar han.

– Försvare?

Aurélio Pereira ler igen:

– Ja, men inte en av de bättre.

Leendet växer när Maxence Parente närmar sig vårt håll. Franskportugis drar en boll med sig vid fötterna där han går fram i badtofflor. Hela tiden fintar han bort inbillade motståndare.

När Maxence försvunnit bortom höravstånd säger Pereiras assistent:

– *Craque*.

Aurélio Pereira nickar.

– Ja, den där kan nog bli en *craque*.

PEREIRA ÄR INTE orolig för att hans typ av spelare ska tryta. Det landslag som intar Råsunda den 10 oktober innehåller spelare som en bra dag kan springa i åttor runt sina motståndare – Deco, Moutino, Ronaldo, Simão...

Desto större brist är det på utpräglade forwards. Cristiano Ronaldo förenar visserligen sin kreativitet med effektivitet, men han

är ett undantag. Spelartyper som Ruud van Nistelrooy och Henrik Larsson har alltid varit sällsynta i Portugal. Inte sedan Benfica-forwarden Domingos vann skytteligan 1995-96 har en inhemsk spelare lyckats upprepa bedriften. Det är ingen sensation att landslagsanfallarna Nuno Gomes och Hélder Postiga inlett årets ligasäsong på bänken i sina lag, Benfica respektive Sporting.

Pereira är medveten om Portugals akilleshäl.

– Om du inte har en *ponta de lanca*, någon som du vet kan leverera och som du hela tiden försöker sätta i läge, måste tränarna hitta ett system med två eller tre forwards som är snabba, kan byta positioner och röra sig mer på planen. Det är antingen det ena eller det andra, man kan inte få båda sakerna. Om du nu inte har någon som den där svenska killen – Ibrahimovic – han är annorlunda. Han kan både spela som den enda spelaren på topp eller fungera i ett system med två eller tre anfallare som roterar.

En annan tröst för Portugals motståndare brukar vara bristen på greppsäkra målvakter. Den tidigare Sportingspelaren Ricardo har visserligen stått för minnesvärda straffavgöranden, men också insatser som i EM-kvartsfinalen i år mot Tyskland, där han inte lyckades rensa något av de tre inlägg som ledde till tyska mål. Under nuvarande förbundskaptenen, Carlos Queiroz, har Benficas Quim getts chansen som förstemålvakt. Han gick bort sig lika illa på det inlägg som Christian Poulsen nickade in när Danmark vände till seger i Lissabon i VM-kvalet i september.

Vi påpekar att det kanske är ett omöjligt uppdrag – till och med för en erfaren chefsscout som Pereira – att hitta en stabil målvakt i ett land där genomsnittslängden är så mycket mindre än i nordeuropa.

55-åringen stryker sin mustasch försiktigt och säger:

– Det låter kanske märkligt. Men jag ska börja gå på rugby.

Han ler, tittar ut över området med de sju fotbollsplanerna, tycks överväga om han ska avslöja yrkeshemligheter eller ej. Sedan säger han:

– Rugby är en överklassport som vuxit i Portugal på senare år. Rugbypojkarna kommer från välmående familjer, och i regel är de både starkare och längre än mina

UTVIKET

SPORTING LISSABON (SPORTING CLUBE DE PORTUGAL)

Grundad: 1 juli 1906

Titlar: Ligan 18, cupen 15, portugisiska supercupen 7, Cupvinnarcupen 1

Flest matcher: Vítor Damas, 743 matcher varav 332 ligamatcher

Flest mål: Fernando Peyroteo, 529 mål på 327 matcher, varav 330 ligamål på 197 ligamatcher

Stadion: Estádio José Alvalade, 52 000 åskådare

WHIPPING

WHIPPING